

NL

NOVUM nd.nl/binnenland

Rector VU stapt op

► AMSTERDAM

RECTOR MAGNIFICUS LEX BOUTER VAN DE VRIJE UNIVERSITEIT IN AMSTERDAM STAPT OP. DAT MAAKTE DE UNIVERSITEIT GISTEREN BEKEND.

Met het vertrek van Bouter lijkt de oprust op de VU verder toe te nemen. Een meerderheid van het college van decanen van de VU zegde dinsdag al het vertrouwen op in het College van Bestuur (CvB), waar Bouter deel van uitmaakte. De decanen, die leiding geven aan de faculteiten van de VU, maken zich zorgen over de uitvoering van de onderwijsagenda. Aanleiding voor de zorgen is onder meer een onderzoek dat werd uitgevoerd in opdracht van CvB-voorzitter René Smit. De onderzoekers concludeerden dat de VU zou zakken voor de zogenoemde instellingstoets. Met die toets wordt vastgesteld of een universiteit kan instaan voor de kwaliteit van de geboden opleidingen.

NRC Handelsblad citeerde donderdag uit het onderzoeksrapport. Het beleid van de VU zou lange tijd te veel gericht zijn op groei, en niet op onderwijs, aldus de onderzoekers. Daarnaast is er volgens het rapport te weinig aandacht voor informele contacten, 'vooral tussen de leiding en de werkvloer'.

Het onderwijs moet volgens de VU weer de hoogste prioriteit krijgen. 'De VU heeft nu behoefte aan een rector met een sterk onderwijsprofiel', zegt Bouter, die sinds 2006 rector magnificus was. 'Er is een ambitieuze agenda vastgesteld. De uitvoering daarvan gaat ten minste drie jaar in beslag nemen. Die taak laat ik over aan mijn opvolger. Ik blijf natuurlijk verbonden aan de wetenschap.' <

REDACTIE BUITENLAND
nd.nl/buitenland

Drie landen tegen verdrag wapenhandel

► NEW YORK

SYRIË, IRAN EN NOORD-KOREA HEBBEN EEN STOKJE GESTOKEN VOOR HET WAPENHANDELSVERDRAG DAT DONDERDAG OP TAFEL LAG BIJ DE VERENIGDE NATIES. DAARMEE WORDEN 190 LANDEN BUITENSPEL GEZET.

Diplomaten verwachtten dat de Verenigde Staten het verdrag zouden steunen en zo veel andere landen zouden meetrokken in een akkoord dat verder gaat dan alle pogingen tot nu toe. Het verdrag kan alleen in werking treden na goedkeuring van alle lidstaten van de VN.

In het verdrag zou het binnenlandse gebruik van wapens niet worden ingeperkt. Wel moesten alle landen wetten opstellen die de handel in conventionele wapens en onderdelen aan banden leggen. Niet alle wapentuig valt onder het verdrag. De lidstaten die het verdrag ondertekenen zouden geen wapens mogen leveren aan andere landen als daarmee wapenembargo's worden geschonden of als die kunnen leiden tot genocide, misdaden tegen de menselijkheid of oorlogsmisdaden. Ook als de wapens kunnen worden gebruikt voor aanvallen op burgers of burgerdoelen, mochten ze niet worden geleverd. Munitie zou ook bij ondertekening nog een twistpunt zijn gebleven. Veel landen met crimineel geweld willen dat aan banden leggen. De VS zijn hierop tegen.

Minister van Buitenlandse Zaken Frans Timmermans (PvdA) is teleurgesteld over het uitblijven van afspraken over een wereldwijd verdrag over wapenhandel. Volgens hem lag er een 'sterk en robuust' verdrag op tafel. Hij gaat zich nu in de Europese Unie met collega's richten op stappen die wel gezet kunnen worden. <

FRANK MULDER nd.nl/buitenland BEELD FRANK MULDER

De weg van liefde op een Pale

...Geweldloos verzet is helemaal niet passief, geloven twee Palestijnse christenen.

...Ze verzetten zich tegen confiscatie van hun land door Israël.

► BETHLEHEM

Weinig mensen die hier op bezoek zijn geweest zullen de ontroerende tekst vergeten die op het rotsblok bij de ingang geschilderd staat: 'Wij weigeren vijanden te zijn'. Dit is het motto van Daoud en Daher Nassar, twee christelijke Palestijnse broers van middelbare leeftijd. Sinds 1991 wil het Israëlische leger hun land confisceren. Het ligt precies midden tussen de Gush Etzion-nederzettingen, bovenop een heuvel van 950 meter hoog, even ten zuiden van Bethlehem.

eigendomsbewijs

De meeste Palestijnen hebben geen eigendomsbewijzen, maar de broers wel. 'We hebben het geluk dat onze grootvader het goed wilde regelen', vertelt Daher, de oudste van de twee broers. 'De rechter geloofde het niet, maar onze advocaat heeft tot in de Ottomaanse archieven bewijzen gevonden. We hebben doorgeprocedeerd tot het Hoogerechtshof. We zijn nu vele rechtszaken en meer dan honderdduizend euro verder, maar nog steeds zijn er sloopbevelen tegen ons van kracht.'

In 2000 begonnen Daoud en Daher met het vredesproject Tent of Nations, om zomerkampen, jeugdactiviteiten en conferenties te geven. Niet alleen voor Palestijnen, maar voor mensen uit de hele wereld. Omdat er – zoals in het overgrote deel van de Westelijke Jordaanoever – niet gebouwd mag worden van Israël, vinden de bijeenkomsten plaats in tenten.

de Jezusweg

'Het is makkelijk de hoop te verliezen', vertelt Daoud, Dahers jongere broer, op bezoek in Nederland. 'We leven in bezet gebied en dat drukt zwaar op mensen. Elke dag voel je de gevolgen van de checkpoints en de beperkingen. Ik zie dat vooral kinderen de frustratie overnemen, ze voelen de spanning van hun ouders.' In zo'n situatie kun je verschillende dingen doen. 'Terugslaan. Alles lijdzaam accepteren. Of vluchten. Veel Palestijnse christenen kiezen voor het laatste. Maar wij geloven dat er nog een andere weg is, en dat is de Jezusweg. De weg van geweldloosheid en van liefde.' Dat is helemaal niet passief. 'Je wilt dat de ander door jouw lijden gaat zien dat jij menselijk bent. Je wilt zijn perspectief veranderen, en zeggen: "Waar heb

je het over, ik ben jouw vijand helemaal niet.' Als je dat alleen al zegt, krijg je vragen. Jij neemt dus het initiatief over.' Daarvoor moet je in jezelf wel eerst Gods vrede toelaten, aldus Nassar. 'Je moet die vrede eerst krijgen voordat je die gawe met anderen kunt delen. Dat moesten de discipelen van Jezus ook ontdekken, voordat ze eropuit gingen. Je moet je eerst met God verzoenen. Vervolgens moet je het gaan uitleven.'

'Op een avond reed ik naar huis, na een late kerkdienst, met mijn gezin. Opeens sprongen er soldaten voor de auto, bewapend, die ons dwongen uit te stappen voor een inspectie. Wij waren bang, maar zij ook. Het zijn ook gewoon maar jongens van achttien of negentien. Ze dwongen me om mijn kinderen wakker te maken. Terwijl ik dat deed, zei ik: "Wakker worden, want hier zijn vriendelijke soldaten." De soldaten

hoorden dat. Toen ze alles hadden gecheckt en we weer door mochten rijden, zei een van hen: "Wil je mijn excuses aan ze aanbieden? Dit was fout van ons." Kijk, dat is wat geweldloos verzet doet. Je wordt bedreigd, maar je draait de rollen om. Jij bent degene die sterk is, geestelijk. Reken maar dat zij naar huis zijn gegaan met iets om over na te denken.' Daoud heeft het nooit gepland, deze

NL

GIJS HERDERSCHĒE / VK nd.nl/politiek

Druk op Rutte groeit: ook in 2014 min

► DEN HAAG

ACHTER DE SCHERMEN GROEIT DE DRUK OP DE VVD EN PREMIER RUTTE OM NIET ALLEEN VOOR DIT JAAR MAAR OOK VOOR VOLGENDE JAAR MINDER TE BEZUINIGEN DAN GEPLAND. DIT BETEKENT DAT DE EUROPESE BEGROTINGSNORM NOGMAALS KAN WORDEN LOSGELATEN.

De vakbeweging pleit hiervoor in de onderhandelingen over nieuwe miljardenbezuinigingen. In regeringspartij PvdA en onder oppositiepartijen neemt de steun hiervoor toe. Ook de werkgevers opperen dat de norm niet heilig is zolang de structurele hervormingen maar doorgaan. Alleen de VVD van Rutte wil hier vooralsnog niet aan. Dit blijkt uit een rondgang van de Volkskrant langs vele betrokkenen bij het overleg over een sociaal akkoord. Kabinet, vakbeweging en werkgevers hopen binnen enkele weken afspraken te ma-

ken over de hervormingen die het kabinet wil doorvoeren. VVD en PvdA hebben in het regeerakkoord 15 miljard euro aan bezuinigingen en lastenverzwaringen afgesproken. Het gaat onder meer om de versoepeling van de regels om werknemers te kunnen ontslaan en om het verkorten van de maximum duur van de werkloosheidsuitkering WW van ruim drie tot twee jaar. In het tweede jaar wordt de uitkering verlaagd tot bijstandsniveau. Om het begrotingstekort in 2014 ondanks economische tegenvallers te beperken tot de Europese norm van 3 procent is in februari een extra pakket aangekondigd van ruim 4 miljard euro, waaronder het bevroren van alle salarissen bij de overheid en in de zorg.

Het kabinet zoekt draagvlak, zowel bij vakbonden en werkgevers als onder de oppositiepartijen die vrijwel alle pijlers

van het regeerakkoord straks aan een meerderheid in de Eerste Kamer moeten helpen. De vakbeweging wil de plannen verzachten en vertragen. Dat betekent dat de bezuinigingen niet of later gerealiseerd worden. Bij de oppositie lijkt ook weinig steun meer over om aan de begrotingsnorm vast te houden. Het CDA wijst bijvoorbeeld lastenverzwaring af en steunt daarom het extra bezuinigingspakket uit februari niet. Ook de SP, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie hechten niet aan het vasthouden aan de norm.

harde voorwaarde

Bij onder meer D66 geldt echter als harde voorwaarde dat de hervormingen doorgaan die het tekort op lange termijn moeten terugdringen. Dit is ook het standpunt van de werkgevers. Bronnen in de PvdA bevestigen dat een soci-

aal akkoord prioriteit heeft. De 3-procentnorm moet daarvoor desnoods wijken. De sociaaldemocraten denken dat Brussel bereid zal zijn Nederland nog wat langer respijt te geven, mits het kabinet laat zien dat het menens is met structurele hervormingen op de arbeidsmarkt, de woningmarkt en in de zorg. Voor dit jaar strijkt eurocommissaris Olli Rehn – die de Europese begrotingsdiscipline bewaakt – al met de hand over zijn hart, waardoor geen extra spoedbezuinigingen nodig zijn. Voor de VVD is het opnieuw loslaten van de norm echter een gevoelig politiek onderwerp. Financiële discipline was het belangrijkste verkiezings thema van partijleider Rutte. In februari ging de VVD morrend akkoord met het overschrijven van de 3-procentnorm voor dit jaar. Fractievoorzitter Halbe Zijlstra zei toen: 'Voor 2014 is 3 procent hard.'

NL

MARTIJN VAN CALMTHOUT / VK
nd.nl/binnenland

stijnse heuveltop

De wegversperring met op de achtergrond het terrein van Daoud en Daher Nassar.

Boven: De zonnepanelen, die de broers te danken hebben aan hun internationale vriendenkring. Op de achtergrond een van de Joodse nederzettingen.

Daher Nassar bij de ingang van zijn land. Op het rotsblok staat, vertaald: 'Wij weigeren vijanden te zijn'.

manier van leven. 'Toen ik klaar was met school, ging ik ook gewoon naar Europa, om er te studeren en een baan te zoeken. Maar de deuren gingen telkens dicht. Alle wegen brachten me weer terug naar huis. En toen kwam de verklaring in 1991 dat ons land van de staat werd. We denken dat we onze eigen plannen kunnen maken. Maar als we voor God willen leven, krijgen we een missie. We kunnen kiezen: het ac-

cepteren, of ervoor weglopen. Maar het zal altijd blijven terugkomen. En het mooie is: als je ervoor kiest, ga je ervan houden.'

onze moeder

Terwijl Daher de amandelen, de olijven en de wijnstokken laat zien, vertelt hij dat de militaire autoriteiten alles hebben geprobeerd, van intimidatie en vernieling tot het blokkeren van de toe-

gangsweg met rotsblokken en het aanbieden van geld. 'Uiteindelijk hebben ze ons zelfs een blanco cheque aangeboden. Als we maar vertrokken. We hebben gezegd dat ons land onze moeder is. We verkopen onze moeder voor geen miljoen.' Elke bouwvraag wordt afgewezen, of het nu gaat om een hek voor de schapen of om een stroomaansluiting. 'Maar in de loop van de tijd hebben we veel

internationale vrienden gekregen. Die hebben ons aan zonnepanelen geholpen. En er zijn zeven grotten onder de grond. Daar wonen we in. Een van de grotten gebruiken we als kapel.' Het toiletgebouw heeft een bijzondere geschiedenis, vertelt Daher. 'Er kwam een keer een joodse vrouw uit een naburige nederzetting kijken. Kolonisten zijn bij ons altijd welkom, we praten met iedereen. Ze schrok van wat ze zag. Dat wij geen stroom en water hadden, terwijl hun wijk volstond met straatverlichting en zwembaden. Ze was rechtstreeks uit Rusland hier gekomen en wist helemaal niets, behalve dat je niet met Palestijnen mocht praten. Ze was onder de indruk dat hier ook mensen waren die een band hadden met het land. Zij is toen met haar man, een orthodoxe jood, gaan meedoen met ons vredesproject. Zij hebben voor ons een composteertoilet gebouwd.' Het echtpaar is nu verhuisd, maar ze gaan nog vaak naar de nederzetting toe omdat ze hun vrienden erover willen vertellen.

Het leven voor de Nassars blijft moeilijk. Israël is nu van plan om de scheidingmuur een stuk naar het oosten te verplaatsen, aan de andere kant van het land van de Nassars. Het gevolg zal zijn dat zij worden afgesloten van Bethlehem, en daarmee ook van hun economische en sociale leven.

frustratie ombuigen

'We lezen samen de Bijbel om te ontdekken hoe we de frustratie kunnen ombuigen tot iets positiefs', zegt Daoud tegen zijn Nederlandse publiek. 'We waren bijvoorbeeld zwaar gefrustreerd toen de eerste Gaza-oorlog uitbrak. We besloten die frustratie te gebruiken om waterleidingen te graven. Dat gaf ons ook tijd om beter na te denken.' Het doel van de Tent of Nations is dus breder dan alleen het land behouden. 'We willen perspectieven openen. We leren Palestijnen dat ze niet moeten wachten op een politieke leider die ze gaat redden. Het koninkrijk is onder ons! Je moet je eigen kracht ontdekken. Ja, ook je zwakheden erkennen. Maar in elk geval niet leven uit reactie. We moeten zelf met iets komen.' Dat sommige mensen voor geweld kiezen, vindt Daoud een natuurlijke reactie. 'Ze zeggen dat Israël begon. Maar Israël zegt dat de Palestijnen begonnen. Daar kom je niet uit. Ik kijk liever naar het resultaat. En het resultaat is altijd: nog meer haat, bitterheid en frustratie. De Jezusweg leidt tot iets anders. Je ziet het niet in één dag, het enige wat je ziet is deze ene stap, maar uiteindelijk is er altijd resultaat.' <

Koud en nat paasweekend bekroont ijzige maart

► DE BILT

NORMAAL GESPROKEN ZOU HET OVERDAG EEN GRAAD OF 11 MOETEN KUNNEN WORDEN ROND 1 APRIL. DIT JAAR MOGEN WE BLIJ ZIJN ALS WE DE KOMENDE PAASDAGEN OVERDAG IETS MEER DAN DE HELFT HALEN, ZEGGEN WEERKUNDIGEN.

Morgen 3 tot 6 graden, met kans op een buitje, mogelijk sneeuw. Maandag wat meer zon, bij 5 tot 8 graden. En 's nachts blijft het 1 tot 5 graden vriezen. Daarmee eindigt de maand maart in stijl. Gisteren meldde de statistici van het KNMI in De Bilt, dat maart 2013 met gemiddeld 2,6 graden de koudste is sinds 1987, een kwarteeuw geleden, toen het noordoosten even onder ijzel verdween. Dit jaar staat daarmee op de gedeelde achtste plaats in de reeks koudste maartmaanden. De laatste tien dagen van maart waren voor Nederland zelfs de allerkoelste sinds in 1901 de temperatuur is geregistreerd in Nederland. Gemiddeld was het niet warmer dan 1,2 graden.

De ijzige wintermaand maart voedt ook nieuwe discussies over de opwarming van de aarde. Blijkens nieuwe gegevens van onder meer de NASA is het vijfjarig gemiddelde al sinds 2005 gelijk gebleven, nadat in de jaren negentig de temperatuur overigens snel tot recordhoogtes was opgeklommen. Tegelijkertijd stijgt de concentratie broeikasgassen in de atmosfeer wel door. Sommige klimatologen denken dat er mogelijk meer vertraging in het klimaatstelsel zit, dan tot nog toe is aangenomen. Ijzige winters hoeven overigens niet in strijd te zijn met opwarming, omdat veranderingen in het poolijs de straalstroom dramatisch kunnen verleggen.

oostenwind

Verantwoordelijk voor de kou van vandaag is een zogeheten blokkade van een hogedrukgebied tussen Groenland en Scandinavië, waardoor in Europa aanhoudende oostenwinden heersen. Dat voert extra koude en droge lucht aan, omdat grote delen van Oost-Europa nog steeds besneeuwd zijn. De oostenwind maakt het nog ijziger voor het gevoel. Tussen 22 en 26 maart was de gevoels-temperatuur nu en dan tussen de min 10 en min 15 graden. Alleen het aantal zonuren was afgelopen maand normaal: rond de 125. Dat de maand maart gemiddeld niet nog veel kouder scoort, is vooral te danken aan de korte lenteachtige periode rond 5 en 6 maart. <

NL

REDACTIE POLITIEK nd.nl/politiek

der bezuinigen

Het kabinet gaf de vakbonden en de werkgevers deze week enkele weken extra de tijd om tot een onderling akkoord te komen. De coalitiepartijen vrezen dat het zonder akkoord heel moeilijk zal zijn om de steun van de oppositie te winnen.

Er wordt dezer dagen aan twee tafels onderhandeld. Aan de eerste tafel gaat het over de zorg, gecoördineerd door minister Schippers (VVD) van Volksgezondheid en haar staatssecretaris Martin van Rijn (PvdA). Hier gaat het om de voorgestelde 'nullijn' voor salarissen in de zorg en om het banenverlies door het schrappen van bijvoorbeeld de huishoudelijke hulp.

Aan de tweede tafel gaat het over de arbeidsmarkt, gecoördineerd door minister Asscher (PvdA) van Sociale Zaken. Hier gaat het om de verkorting van de WW, de nullijn voor ambtenaren, het

ontslagrecht, de pensioenen en de samenvoeging van de bijstand, de uitkering voor jonggehandicapten Wajong en de sociale werkplaatsen tot de Participatiewet.

deadline

Informeel geldt 17 april als deadline bij de onderhandelingen. Die dag sluit de kandidaatstelling voor het voorzitterschap van de vernieuwde vakbeweging FNV. De FNV-leden mogen vervolgens stemmen op de kandidaten. De uitslag wordt op 14 mei bekendgemaakt. De dag erop maakt de FNV een doorstart met een vernieuwde organisatie. De verwachting is dat huidig interimvoorzitter Ton Heerts zich kandidaat stelt als hij een akkoord kan sluiten. Anders zou hij de eer laten aan Corrie van Brenk, nu voorzitter van Abvakabo FNV. <

Vooraf moslims slachtoffer blasfemiewet Pakistan

► DEN HAAG

NAAST RELIGIEUZE MINDERHEDEN DIE IN PAKISTAN 'REGELMATIG' VEROORDEELD WORDEN VOOR BLASFEMIE, ZIJN HET 'VOORAF' MOSLIMS DIE DIT TREFT.

Dat blijkt uit de beantwoording van Kamervragen door minister Timmermans (Buitenlandse Zaken). Hoeveel personen er in Pakistan voor overtreding van de blasfemiewet gevangenen zitten, weet de PvdA-minister niet. VVD, SGP, ChristenUnie en PVV hadden vragen gesteld naar aanleiding van de gewelddadige aanval van moslims op een christelijke wijk in de Pakistaanse stad Lahore. Op 9 maart vernietigde een menigte van ongeveer drieduizend mensen circa 150 huizen, kerken en winkels van christenen in de christelijke

wijk Joseph Colony. Aanleiding hiervoor was vermeende godslastering door de 28-jarige christen Sawan Masih. De autoriteiten in Lahore hebben hem, zijn vader en een broer gearresteerd.

schadevergoeding

Naar de gewelddadigheden is inmiddels een gerechtelijk onderzoek gestart en elke getroffen familie heeft ongeveer 150 euro schadevergoeding en tijdelijke huisvesting gekregen. Volgens Timmermans is de Pakistaanse overheid echter onvoldoende in staat om bescherming te bieden aan religieuze minderheden.

De blasfemiewetgeving in Pakistan is al langer punt van grote zorg in de internationale gemeenschap. Timmermans

belooft de positie van religieuze minderheden in het land geregeld bij de autoriteiten aan de orde te stellen. Hij erkent dat religieuze minderheden als christenen regelmatig slachtoffer zijn van de blasfemiewetgeving, maar uit zijn antwoorden blijkt dat het vooral moslims zijn die vanwege godslastering worden veroordeeld.

Het kabinet is via de ambassade in Pakistan een proeftraject gestart om godsdienstvrijheid in het land te bevorderen. Op dit moment kunnen daaruit nog geen conclusies getrokken worden, meent Timmermans. Wel wordt er al concreet geld gegeven aan een project van hulporganisatie CLAAS, die slachtoffers van valse aangiftes op basis van de blasfemiewet ondersteunt. <